

**Statistikdokumentation for
EU-harmoniseret forbrugerprisindeks (HICP samt HICP-CT)
2020**

1 Indledning

Det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) opgøres af alle EU-medlemslande samt Norge, Island og Schweiz. Formålet med de harmoniserede forbrugerprisindeks er, at kunne opgøre udviklingen i landenes forbrugerpriser på et sammenligneligt grundlag. HICP anvendes af både Kommissionen og Den Europæiske Centralbank i forbindelse med vækst og stabilitetspagten og udformningen af den monetære politik. HICP er blevet opgjort af alle EU-landene samt Norge og Island siden januar 1997.

2 Indhold

HICP viser prisudviklingen for de varer og tjenester, der indgår i de private husholdningers forbrug på dansk område. Indekset dækker således også udenlandske husholdningers forbrug i Danmark, men ikke danske husholdningers forbrug i udlandet. Fra måned til måned viser indekset ændringen i omkostningerne ved at købe en fast varekurv, sammensat efter husholdningernes forbrug af varer og tjenester

Prisindeksene for april, maj, juni, juli, august, september, oktober, november og december 2020 er mere usikre end normalt, da bortfaldet har været markant større end normalt og nogle brancher har været helt nedlukkede grundet COVID-19.

2.1 Indholdsbeskrivelse

HICP viser prisudviklingen for de varer og tjenester, der indgår i de private husholdningers forbrug på dansk område. Indekset dækker således også udenlandske husholdningers forbrug i Danmark, men ikke danske husholdningers forbrug i udlandet. Fra måned til måned viser indekset ændringen i omkostningerne ved at købe en fast varekurv, sammensat efter husholdningernes forbrug af varer og tjenester.

HICP beregnes som et fastvægtsindeks af Laspeyres-typen. De priser, der indgår i HICP er de priser forbrugerne faktisk betaler, dvs. inkl. moms og afgifter og fratrukket eventuelle tilskud. Eneste undtagelse herfra er udgifterne til husleje, hvor den samlede husleje, dvs. egenbetalingen plus eventuel boligstøtte, indgår.

Vægtgrundlaget opgøres på grundlag af nationalregnskabs opgørelser af husholdningernes udgifter til forbrug på dansk område fordelt på 70 konsumgrupper. For hver af disse er der foretaget en yderligere opdeling ved anvendelse af forbrugsundersøgelsens oplysninger om den detaljerede fordeling af de danske husholdningers forbrugsudgifter. Vægtgrundlaget er senest blevet udskiftet fra og med beregningen af indekset for januar 2020, og er baseret på det private forbrug i 2018. Vægtgrundlaget opdateres årligt.

Det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks med konstante skatter (HICP-CT) beregnes på baggrund af priser og vægte fra det almindelige EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP). Der benyttes nøjagtigt samme indeksformler og aggregeringsstruktur. Eneste forskel er prisbegrebet og i HICP-CT fastholdes de indirekte skatte- og afgiftssatser på niveauet fra december året før i beregningen. I en given måned fratrækkes de aktuelle skattesatser fra forbrugerprisen og i stedet tillægges skattesatserne fra december året før. På baggrund af disse priser med fastholdte skattesatser beregnes HICP-CT. HICP-CT er blevet opgjort på forsøgsbasis i de fleste EU-lande siden 2006. Indekset er estimeret tilbage til december 2002. Formålet med HICP-CT er at give et estimat på prisudviklingen, hvis alle skattesatser holdes konstante. Hvis alle skattesatser i et givet år er uændrede siden december året før, vil HICP og HICP-CT vise præcis samme udvikling. Forskelle i udviklingen mellem HICP og HICP-CT siger derfor noget om ændrede skattesatser betydning for prisudviklingen. HICP-CT opgøres med 2015=100 som indeksbasisår og vægtgrundlaget er det samme som for HICP.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

ECOICOP (European Classification of Individual Consumption According to Purpose) er en europæisk udgave af den internationale klassificering af for-brugsvarer og -tjenester, COICOP. ECOICOP er mere detaljeret end COICOP. I statistikbanken er beskrivelsen af ECOICOP-gruppen 12.6.2.1 (gebyrer til banker) ændret i forhold til den officielle beskrivelse for at understrege, at rentebetaling samt gebyrer i forbindelse med køb og ejerskab af ejerboliger, bl.a. bidragsatser, ikke er dækket i forbrugerprisindekset.

2.3 Sektordækning

Husholdningssektorens køb af varer og tjenester i Danmark samt udlændinges køb af varer og tjenester i Danmark.

2.4 Begreber og definitioner

Forbrugerpris: Den pris, som forbrugeren betaler, dvs. inkl. moms og afgifter og fratrukket evt. tilskud.

Prisindeks: Forklaringer på begreber, der er relevante i forbindelse med indeks, kan findes i publikationen [Indeksregninger i Danmarks Statistik](#).

2.5 Enheder

Grupper af forbrugsvarer- og tjenester. Den konkrete opdeling kan findes i vægtgrundlaget på følgende link: [Opdeling i forbrugsgrupper](#).

2.6 Population

Populationen består af de varer og tjenesteydelser, der indgår i de indenlandske husholdningers og private udenlandske besøgendes forbrug i Danmark.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

2000-

2.9 Basisperiode

2015=100

2.10 Måleenhed

Indeksværdier og procentændringer.

2.11 Referencetid

Priserne indsamles hver måned i perioden 7.-15.

2.12 Hyppighed

HICP offentliggøres hver måned.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Der er lovhjemmel til indsamling af priser til opgørelse af HICP i Rådsforordning Nr. 2494/95 af 23. oktober 1995. Opgørelsen af HICP foregår parallelt med forbruger- og nettoprisindekset, til hvilke der indsamles priser med hjemmel i *Bekendtgørelse af lov om beregning af et nettoprisindeks*.

HICP opgøres efter et stort antal råds- og kommissionsforordninger, bl.a.:

1. Rådsforordning nr. 2495/95 af 23. oktober 1995, om de generelle regler og principper for opgørelse af HICP
2. Kommissionsforordning nr. 1749/96 af 9. september 1996, om regler for bl.a. kvalitetskorrektioner, opdatering af stikprøven og beregningsformler.
3. Kommissionsforordning nr. 2214/96 af 20. november 1996, om opgørelse af HICP-delindeks.
4. Kommissionsforordning nr. 2454/97 af 10. december 1997, om minimumsstandarder for kvaliteten af de anvendte vægte.
5. Rådsforordning nr. 1687/98 af 20. juli 1998, om udvidelse af dækningsomfanget af varer og tjenester i HICP samt fastsættelse af pris- og forbrugsbegreb for HICP.
6. Rådsforordning nr. 1688/98 af 20. juli 1998, om den geografiske og befolkningsmæssige dækning af HICP.
7. Kommissionsforordning nr. 2646/98 af 9. december 1998, om minimumsstandarder for behandlingen af tariffer ("sammensatte priser") i HICP.
8. Kommissionsforordning nr. 1617/99 af 23. juli 1999, om minimumsstandarder for behandlingen af forsikringsydelse i HICP.
9. Kommissionsforordning nr. 1749/99 af 23. juli 1999, om opgørelse af HICP-delindeks.
10. Rådsforordning nr. 2166/1999 af 8. oktober 1999, om minimumsstandarder for behandling af produkter indenfor sektorerne sundhedsvæsen, uddannelse og social sikring i HICP.
11. Kommissionsforordning nr. 2601/2000 af 17. november 2000, om tidspunktet for indførelse af køberpriser i HICP.
12. Kommissionsforordning nr. 2602/2000 af 17. november 2000, om minimumsnormer for behandling af prisreduktioner i HICP.
13. Kommissionsforordning nr. 1920/2001 af 28. september 2001, om minimumsnormer for behandling af gebyrer, som er en forholdsmæssig andel af en transaktions værdi indenfor HICP og om ændring af kommissionsforordning nr. 2214/96.
14. Kommissionsforordning nr. 1921/2001 af 28. september 2001, om minimumsnormer for revision af HICP og om ændring af kommissionsforordning nr. 2602/2000.
15. Kommissionsforordning nr. 1708/2005 af 19. oktober 2005, om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning nr. 2494/95, for så vidt angår den fælles indeksreferenceperiode for de harmoniserede forbrugerprisindeks, og om en ændring af forordning nr. 2214/96.
16. Rådsforordning nr. 701/2006 af 25. april 2006 om gennemførelsesbestemmelser til forordning (EF) nr. 2494/95 for så vidt angår den tidsmæssige dækning af prisindsamlingen til det harmoniserede forbrugerprisindeks.
17. Kommissionsforordning nr. 1334/2007 af 14. november 2007 om ændring af forordning (EF) nr. 1749/96 vedrørende oprindelige foranstaltninger for Rådets forordning(EF) nr. 2494/95 om harmoniserede forbrugerprisindekser.
18. Kommissionsforordning nr. 330/2009 af 22. april 2009 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 for så vidt angår minimumsnormer til behandling af sæsonprodukter i de harmoniserede forbrugerprisindekser (HICP)
19. Kommissionsforordning nr. 1114/2010 af 1. december 2010 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 for så vidt angår minimumsnormer for kvaliteten af HICP-vægtninger og om
20. Kommissionsforordning nr. 93/2013 af 1. februar 2013 om detaljerede regler for gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 om harmoniserede forbrugerprisindeks for så vidt angår indførelse af ejerboligprisindeks
21. Kommissionsforordning nr. 119/2013 af 11. februar 2013 om ændring af forordning (EF) nr. 2214/96 om harmoniserede forbrugerprisindeks: indsendelse og formidling af delindeks under HCPI, for så vidt angår udarbejdelse af harmoniserede forbrugerprisindeks til faste skattesatser

2.14 Indberetningsbyrde

Den samlede indberetningsbyrde for forbruger-, netto- og HICP er 2078 timer eller 0,578 mio. kr.

2.15 Øvrige oplysninger

I april 2020 har bortfaldet af prisobservationer i prisindeksene været markant større end normalt grundet de vanskelige omstændigheder, som mange forretninger har stået i. Sædvanligvis ligger bortfaldet af priser på under 0,1 pct. i en måned, men i april 2020 ligger bortfaldet på knap 27 pct. af priserne i stikprøven. Herunder ligger en række brancher, hvor bortfaldet er 100 pct., da brancherne har været helt nedlukket i løbet af indsamlingsperioden i april.

I de tilfælde, hvor bortfaldet er under 100 pct. for en given produktgruppe (et basisindeks) er prisindeksudviklingen for produktgruppen blevet beregnet på baggrund af de resterende faktisk indsamlede prisobservationer. Prisindeks for disse produkter er derfor mere usikre end sædvanligt. Dette gælder i særdeleshed tøj og sko, hvor omkring 90 pct. af de normale prisobservationer mangler. For tøj og sko er prisudviklingen i april alene beregnet på baggrund af priser fra internetbutikker.

I de tilfælde, hvor en række brancher har været lukket helt ned, og bortfaldet af prisobservationer derfor er 100 pct., har Danmarks Statistik fulgt de vejledninger, som Eurostat har udstukket vedrørende Det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) - HICP guidance, som kan findes på [Eurostats hjemmeside](#).

For de basisindeks, som normalt ikke udviser nævneværdige sæsonudsving, og hvor det vurderes sandsynligt, at priserne vil være uændrede, er priserne fra marts 2020 blevet videreført uændret. Således er basisindeksene i april uændrede i forhold til marts for bl.a. sundhedsydelser, sport, biografer, teatre, museer, zoo, frisører og plejebehandlinger.

For de basisindeks, hvor der er et sæsonmønster, er basisindeksene blevet fremskrevet med den tilsvarende stigning fra sidste år. Stigningen fra marts 2020 til april 2020 er blevet sat lig stigningen fra marts 2019 til april 2019. Dette gælder for flyrejser, forlystelsesparker, charterrejser og hoteller.

Endeligt er basisindeks for restauranter blevet fremskrevet med prisudviklingen på take away, hvor det har været muligt at indsamle priser.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Priser og Forbrug, Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

HICP opgøres på baggrund af 23.000 priser, der indsamles fra 1.600 butikker, virksomheder og institutioner over hele landet. Langt de fleste priser indsamles månedligt. Det indkomne datamateriale fejlsøges både manuelt og maskinelt. De forskellige varer og tjenesteydelser, der indgår i HICP, grupperes i første omgang i ca. 500 basisaggregater, for hvilke der beregnes basisindeks. Basisindeksene beregnes hovedsageligt som geometriske indeks. Basisindeksene sammenvejes til delindeks, som igen aggregeres til det samlede HICP.

3.1 Kilder

HICP opgøres på samme grundlag som forbrugerprisindekset, dvs. på basis af en stikprøve på 23.000 priser, der indsamles fra 1.600 butikker, virksomheder og institutioner over hele landet. Priserne indsamles spørgeskemaer eller ved hjælp af prisindsamlere, der besøger de enkelte forretninger. Priser på føde- og drikkevarer samt husholdningsartikler dækkes i høj grad ved brug af strekkodedata fra supermarkeds kæder. Herudover hentes en række priser på Internettet. Langt de fleste priser indsamles månedligt. For varer og tjenester, hvor priserne typisk ændrer sig med lavere hyppighed, indsamles priser sjældnere, fx kvartalsvist eller halvårligt. Vægtgrundlaget for de detaljerede indeks (basisindeks) er opgjort på grundlag af nationalregnskabets opgørelser af husholdningernes udgifter til forbrug på dansk område, suppleret med forbrugsundersøgelsens oplysninger om den detaljerede fordeling af de danske husholdningers forbrug. HICP-CT opgøres på samme grundlag som HICP. Eneste forskel er prisbegrebet og i HICP-CT fastholdes de indirekte skatte- og afgiftssatser på niveauet fra december året før i beregningen. Oplysningerne om skattesatser tages fra nettoprisindekset.

3.2 Indsamlingshyppighed

Langt de fleste priser indsamles månedligt. For varer og tjenester, hvor priserne typisk ændrer sig med lavere hyppighed, indsamles priser sjældnere, fx kvartalsvist eller halvårligt.

3.3 Indsamlingsmetode

For beklædning mv. indsamles priser af prisindsamlere, der besøger de enkelte forretninger. Føde- og drikkevarer samt husholdningsartikler dækkes i høj grad ved brug af strekkodedata fra supermarkeds kæder. For de øvrige grupper af varer og tjenester indhentes priser hovedsageligt ved, at forretningerne indsender et skema med oplysningerne. Endelig indhenter Danmarks Statistik telefonisk eller via internet prisoplysninger for en række udvalgte varer og tjenester.

3.4 Datavalidering

Det indkomne datamateriale fejlsøges både manuelt og maskinelt. I den maskinelle fejlsøgning vurderes hver vares prisændring i forhold til prisændringerne for alle andre varer i samme varegruppe. Metoden, der ligger til grund for denne vurdering, er den internationalt anerkendte data-editeringsmetode af M.A. Hidioglou og J.-M. Berthelot.

3.5 Databehandling

De forskellige varer og tjenesteydelser, der indgår i HICP, grupperes i første omgang i ca. 500 basisaggregater, for hvilke der beregnes basisindeks. Basisindeksene beregnes hovedsageligt som geometriske indeks. Basisindeksene sammenvejes til delindeks, som igen aggregeres til det samlede HICP.

3.6 Korrektion

Beregningsmetoden for et prisindeks forudsætter, at de varekurver der sammenlignes er identiske, også hvad angår varernes kvalitet. Ved kvalitetsændringer skal priserne derfor principielt korrigeres herfor. I HICP anvendes der primært indirekte kvalitetskorrektion ved udskiftninger i stikprøven. Det vil sige, at kvalitetsforskellen ikke beregnes direkte mellem en udgående og en ny vare i stikprøven. I stedet beregnes prisudviklingen for sammenlignelige varer i stikprøven og det antages, at prisudviklingen mellem den udgående og den nye vare svarer til den beregnede prisudvikling for de sammenlignelige varer. En resterende prisforskel mellem den udgående og den nye varer antages implicit at være et udtryk for kvalitetsforskellen og medtages ikke i beregningen af HICP.

Da værdien af de faktiske kvalitetsændringer ikke kendes, er det i sagens natur vanskeligt at opgøre estimater for evt. bias som følge af de valgte kvalitetskorrektionsmetoder.

4 Relevans

HICP anses generelt som en troværdig statistik, hvilket understøttes af brugernes udmeldinger og vurderinger.

Centrale brugere er bl.a. Den Europæiske Centralbank, EU-Kommisionen, Finansministeriet, Økonomi- og Indenrigsministeriet, Nationalbanken samt banker og andre finansielle virksomheder.

4.1 Brugerbehov

Brugerne af HICP er primært Den Europæiske Centralbank, EU-kommissionen, Erhvervs- og Økonomiministeriet og Nationalbanken. Da HICP i alle lande er opgjort på et sammenligneligt grundlag, anvendes tallene primært, hvor der er behov for sammenlignelige opgørelser af udviklingen i forbrugerpriserne.

4.2 Brugertilfredshed

De væsentligste brugere har mulighed for at give feedback på et årligt kontaktudvalgsmøde.

Derudover undersøger Eurostat løbende Danmarks Statistiks overholdelse af kravene i HICP-forordningerne.

Der er ikke gennemført brugertilfredshedsundersøgelser.

4.3 Fuldstændighed af data

Det danske HICP efterlever kravene i HICP-forordningerne, hvilket også gælder krav til data. Eurostat udarbejder rapporter over EU-landenes efterlevelse af HICP-forordningerne, og disse rapporter kan findes her: [Compliance monitoring](#).

5 Præcision og pålidelighed

Der er ikke foretaget nogen beregning af stikprøveusikkerheden i HICP, da stikprøven ikke er trukket simpelt tilfældigt, men HICP's kvalitet vurderes til at være høj. I forbindelse med COVID-19 er usikkerheden større end normalt da det har været svært at samle priser ind og mange brancher er lukket ned.

Udover den almindelige stikprøveusikkerhed er der en række kilder til potentiel bias (skævhed) i forbrugerprisindekset. Dels grundet forbrugernes substitutioner mellem varer og forretninger og dels som følge af vareudskiftninger i stikprøven.

5.1 Samlet præcision

HICP's samlede pålidelighed vurderes at være høj, hvilket understøttes af brugernes udmeldinger og vurderinger.

Usikkerheden på det samlede HICP vurderes af Danmarks Statistik til at ligge på plus/minus 0,1 indekspoint.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Der er ikke foretaget nogen beregning af stikprøveusikkerheden i forbrugerprisindekset, da stikprøven ikke er trukket simpelt tilfældigt.

Prisindeksene for april, maj og juni, juli, august, september, oktober, november og december 2020 er mere usikre end normalt, da bortfaldet har været markant større end normalt og nogle brancher har været helt nedlukket grundet Covid-19. Sædvanligvis ligger bortfaldet af priser på under 0,1 pct. i en måned, men i april 2020 ligger bortfaldet på knap 27 pct. af priserne i stikprøven. I maj 2020 ligger bortfaldet på godt 11 pct. og i juni og juli på godt 3,5 pct. I august 2020 ligger bortfaldet på godt 2,4 pct. I september 2020 ligger bortfaldet på godt 3,8 pct. pct. og i oktober ligger bortfaldet på 1,9 pct. I november 2020 ligger bortfaldet på knap 4,2 pct. I december 2020 ligger bortfaldet på knap 2,7 pct. Herunder ligger en række brancher, hvor bortfaldet er 100 pct., da brancherne har været helt nedlukket i løbet af indsamlingsperioden i april, maj, juni, juli, august, september, oktober, november og/eller december. På emnesiden ligger regnearket ”Manglende prisobservationer i FPI og NPI”, der viser bortfaldet i april, maj, juni, juli, august, september, oktober, november og december 2020 fordelt på basisindeks. Hvis man tager højde for, hvilken vægt de enkelte produktgrupper (basisindeks) indgår i varekurven bag det samlede forbrugerprisindeks med, så har godt 16 pct. af varekurven bag forbrugerprisindekset i april 2020 været ramt af mere end 50 pct. bortfald af prisobservationer eller har været lukket helt ned, hvorfor prisudviklingen her er blevet estimeret. Dette vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsstigningen i det samlede forbrugerprisindeks i april 2020 med op til plus minus 0,2 pct.point. I maj 2020 har det vægtede bortfald været ca. 9 pct., hvilket vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsstigningen i det samlede forbrugerprisindeks i maj 2020 med op til plus minus 0,15 pct.point. I juni 2020 har det vægtede bortfald været ca. 2 pct., hvilket vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsstigningen i det samlede forbrugerprisindeks i juni 2020 med op til plus minus 0,05 pct.point. I juli 2020 har det vægtede bortfald været ca. 1,5 pct., hvilket vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsstigningen i det samlede forbrugerprisindeks i juli 2020 med op til plus minus 0,1 pct.point. I august 2020 har det vægtede bortfald været ca. 1,5 pct., hvilket vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsstigningen i det samlede forbrugerprisindeks i august 2020 med op til plus minus 0,04 pct.point. I september 2020 har det vægtede bortfald været ca. 1,5 pct., hvilket vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsstigningen i det samlede forbrugerprisindeks i september 2020 med op til plus minus 0,03 pct.point. I oktober 2020 har det vægtede bortfald været ca. 1,5 pct., hvilket vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsstigningen i det samlede forbrugerprisindeks i oktober 2020 med op til plus minus 0,03 pct.point. I november 2020 har det vægtede bortfald været ca. 2 pct., hvilket vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsstigningen i det samlede forbrugerprisindeks i november 2020 med op til plus minus 0,03 pct.point. I december 2020 har det vægtede bortfald været ca. 2 pct., hvilket vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsstigningen i det samlede forbrugerprisindeks i december 2020 med op til plus minus 0,05 pct.point. Læs mere på [Emnesiden](#).

Prisindeksene for marts 2020 er marginalt mere usikre end normalt, da bortfaldet har været 3,2 pct. og dermed lidt større end normalt.

Forretninger i stikprøven udvælges i høj grad ud fra deres omsætning i erhvervsregisteret således at forretninger med en høj omsætning foretrækkes fremfor forretninger med lav omsætning (cut-off sampling). Repræsentantvarer for de forskellige vare- og tjenestegrupper udvælges i høj grad ud fra tal fra bl.a. Forbrugsundersøgelsen.

De helt konkrete varer med mærke og vægt angivet, og hvor prisen bliver fulgt over tid, vælges af den enkelte prisindsamler eller dataindberetter.

5.3 Anden usikkerhed

Udover den "almindelige" stikprøveusikkerhed er der en række kilder til potentiel bias (skævhed) i HICP, som kan samles i følgende grupper:

Substitution mellem varer: Bias på grund af substitution mellem varer er et resultat af, at forbrugerne af forskellige grunde (indkomstændringer, ændrede relative priser eller præferencer) substituerer mellem forskellige varer, hvor der i beregningen af prisindekset forudsættes en uændret sammensætning af forbruget. HICP beregnes som det aritmetisk sammenvejede gennemsnit af de mest detaljerede prisindeks (basisindeks) med deres respektive vægte (budgetandele). På dette niveau af indeksberegningen tages derfor ikke hensyn til forbrugernes substitution mellem forskellige vare- og tjenestegrupper (basisaggregater). Basisindeksene beregnes imidlertid hovedsageligt som geometriske indeks. Dermed forudsættes, at forbrugerne holder uændrede budgetandele.

Substitution mellem forretninger: Denne type bias opstår, når forbrugerne - for den samme vare - skifter fra forretninger med høje priser til forretninger med lavere priser. HICP beregnes fra måned til måned på grundlag af prisoplysninger fra de samme forretninger. Hvis forbrugerne fx fra juli til august placerer en større andel af deres forbrug i discountforretninger med lavere priser, vil dette ikke i sig selv påvirke indekset. Først når en forretning har været med i mindst to måneder i træk, medtages priserne herfra i indeksberegningen.

Kvalitetsændringer: Beregningen af et prisindeks forudsætter, at de varekurve der sammenlignes er identiske, også hvad angår varernes kvalitet. Ved kvalitetsændringer bør priserne derfor principielt korrigeres herfor. Da værdien af de faktiske kvalitetsændringer ikke kendes, er det i sagens natur vanskeligt at opgøre estimater for bias som følge af manglende kvalitetskorrektion. Der arbejdes med metoder til kvalitetskorrektion både nationalt og på EU-plan i forbindelse med opgørelse af det EU-harmoniserede HICP.

Nye varer: Stikprøven til HICP opdateres løbende, men af praktiske grunde ofte med en vis tidsforskydning. Det betyder, at nye produkter ofte ikke indgår i beregningen af indekset i deres første levetid, og ikke før der foreligger priser for to på hinanden følgende måneder. I begyndelsen af et produkts levetid er det desuden ofte ikke muligt at få information om omsætningen. Endelig knytter der sig en del usikkerhed til at definere, hvornår der er tale om et egentlig nyt produkt, eller blot forbedrede udgaver/varianter af allerede eksisterende produkter.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Der foreligger ingen usikkerhedsberegninger, men forbrugerprisindeksets kvalitet vurderes til at være høj, hvilket understøttes af brugernes udmeldinger og vurderinger.

Kvalitetsniveauet afhænger bl.a. af stikprøvens størrelse og sammensætning, de metoder til kvalitetskorrektion, der benyttes ved vareudskiftninger i stikprøven samt fejlsøgningen af data i stikprøven.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres kun endelige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

HICP offentliggøres den 10. eller første hverdag herefter, i måneden efter indsamlingsmåneden.

Statistikken publiceres uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

HICP offentliggøres den 10. eller første hverdag herefter, i måneden efter indsamlingsmåneden.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Statistikken er direkte sammenlignelig med andre landes opgørelser af HICP. Med HICP kan inflationsraten i de enkelte lande sammenlignes direkte. Derudover er HICP relateret til nettoprisindekset og det danske forbrugerprisindeks (FPI).

Fra jan. 2001 er den eneste forskel mellem FPI og HICP dækningen af varer og tjenester, idet ejerboliger kun indgår i FPI men ikke i HICP, mens fra jan.-dec. 2000 indgår både ejerboliger og privathospitaler i FPI og ikke i HICP. Før jan. 2000 er der også beregningsmæssige og metodiske forskelle samt forskelle med hensyn til dækningen af varer og tjenester.

7.1 International sammenlignelighed

Det danske HICP er direkte sammenligneligt med de HICP'er der opgøres af andre europæiske lande efter de samme EU-forordninger.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Statistikken er i princippet fuldt sammenlignelig siden januar 2001. Der skal ved sammenligning over længere perioder dog tages højde for, at vægtskifte og den løbende opdatering af stikprøven gør, at det ikke er den samme kurv af varer og tjenester, der sammenlignes.

Før januar 2001 indgik privathospitaler ikke i HICP. Før januar 2000 er der flere forskelle over tid med hensyn til dækningen af varer og tjenester.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Statistikken er direkte sammenlignelig med andre landes opgørelser af HICP. Derudover er HICP relateret til nettoprisindekset og det danske forbrugerprisindeks. Fra januar 2001 er den eneste forskel mellem det nationale forbrugerprisindeks og HICP dækningen af varer og tjenester, idet ejerboliger kun indgår i forbrugerprisindekset og ikke i HICP. Fra januar til december 2000 er den eneste forskel mellem det nationale forbrugerprisindeks og HICP, at både ejerboliger og privathospitaler kun indgår i forbrugerprisindekset og ikke i HICP. Før januar 2000 er der også beregningsmæssige og metodiske forskelle mellem de to indeks ligesom der er flere forskelle med hensyn til dækningen af varer og tjenester. I forhold til nettoprisindekset er der derudover forskel med hensyn til det anvendte prisbegreb og vægtningen.

7.4 Intern konsistens

Datasættet er konsistent.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives i [Nyt fra Danmarks Statistik](#) om *EU-harmoniseret forbrugerprisindeks*. I Statistikbanken offentliggøres tallene under [EU-harmoniseret forbrugerprisindeks \(HICP\)](#). Samtlige medlemslandes HICP offentliggøres desuden af Eurostat i Economy and finance (Statistics in Focus) samt på [Eurostat](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives i [Nyt fra Danmarks Statistik](#) om *EU-harmoniseret forbrugerprisindeks*.

8.5 Publikationer

[Publikationer](#).

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under [EU-harmoniseret forbrugerprisindeks \(HICP\)](#) i følgende tabeller:

- [PRIS117](#): EU-harmoniseret forbrugerprisindeks (HICP) (2015=100) efter varegruppe og enhed
- [PRIS118](#): EU-harmoniseret forbrugerprisindeks med konstante skatter (HICP-CT) (2015=100) efter varegruppe og enhed
- [PRIS119](#): EU-harmoniseret forbrugerprisindeks (2015=100) efter hovedtal

Afsluttede tabeller:

- [PRIS5](#): PRIS5 EU-harmoniseret forbrugerprisindeks (2000=100) efter varegruppe, enhed og basisår
- [PRIS51](#): EU-harmoniseret forbrugerprisindeks (HICP-CT) med konstante skatter efter varegruppe, enhed og basisår
- [PRIS52](#): EU-harmoniseret forbrugerprisindeks (2005=100) efter hovedtal

8.7 Adgang til mikrodata

Adgang til anonymiserede mikrodata, hvor den enkelte virksomhed ikke kan identificeres, kan gives ved særskilt aftale.

8.8 Anden tilgængelighed

Det er muligt mod direkte henvendelse at få adgang til ikke publicerede detaljerede basisindeks.

8.9 Diskretioneringspolitik

Danmarks Statistiks [Datafortrolighedspolitik](#) er det sæt af regler og retningslinjer, som Danmarks Statistik anvender i håndteringen af de mange data om danskerne og danske virksomheder, der er grundlaget for statistikproduktionen.

8.10 Diskretionering og databehandling

Det er ikke nødvendigt at anvende diskretionering på offentliggørelsesniveauet.

8.11 Reference til metodedokumenter

Forklaringer på begreber, der er relevante i forbindelse med indeks, kan findes i publikationen [Indeksberegninger i Danmarks Statistik](#). Der findes yderligere dokumentation på emnesiden for [Forbrugerprisindeks](#).

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Priser og Forbrug. Den statistikansvarlige er Martin Birger Larsen, tlf. 3917 3459, e-mail: mbl@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Priser og Forbrug, Økonomisk Statistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Martin Birger Larsen

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

mbl@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 34 59

9.8 Faxnummer

39 17 39 99